

นวัตกรรม

“เสื้อสำหรับผู้ป่วยที่ใช้เครื่องควบคุมการให้
ยา กลุ่มเสี่ยงสูงทางเส้นเลือด”

ที่มาปัญหา

จากการดูแลผู้ป่วยในตึกอายุรกรรม ที่ใช้เครื่องควบคุมการให้สารน้ำและยาทางเส้นเลือดอัตโนมัติจำนวน 42 ราย พบปัญหาในขั้นตอนการดูแลเปลี่ยนเส้นให้ผู้ป่วย พบว่า

- มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ต้องเปิด-ปิดเครื่องทุกครั้งที่เปลี่ยนเส้นให้ผู้ป่วย
- มีฟองอากาศใน IV set ทำให้เครื่อง Infusion pump ไม่สามารถทำงานต่อได้ ต้องเปลี่ยน IV set ชุดใหม่ทุกครั้งจำนวน 41 ครั้ง และต้องเปลี่ยน IV set มาก ถึง 4 ชุดในครั้งเดียวจำนวน 1 ครั้ง ทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากร, ใช้เวลานานในการปฏิบัติถึง 30 นาที ทำให้ผู้ป่วย 1 ราย ที่ให้ยา Dopamine มีอาการผิดปกติจากการได้รับปริมาณยาเกินขนาด
- มีข้อจำกัดเนื่องจากพยาบาลเท่านั้นที่ช่วยเปลี่ยนเส้นให้แก่ผู้ป่วยได้ ผู้ป่วยและญาติต้องรอพยาบาลทำให้ไม่พึงพอใจในการบริการ

ที่มาปัญหา

จากปัญหาต่างๆที่พบในระหว่างขั้นตอนการเปลี่ยนเส้นให้ผู้ป่วย
ที่ใช้เครื่องควบคุมการให้ยากลุ่มเสี่ยงสูงทางเส้นเลือด จึงได้เกิด
แนวคิดว่า

**“ ทำอย่างไรจึงจะเปลี่ยนเส้นให้แก่ผู้ป่วยได้โดยไม่ต้อง
ปิดเครื่องและถอด IV set ออกจากเครื่องเครื่อง
ควบคุมการให้ยา ”**

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการเปลี่ยนเลือดให้ผู้ป่วย
- 2) เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน จากความคลาดเคลื่อนทางยา ที่เกิดขึ้นขณะเปลี่ยนเลือด ผู้ป่วย ที่ใช้เครื่องควบคุมการให้ยากลุ่มเสี่ยงสูงทางเส้นเลือด (Infusion pump)
- 3) ลดความสิ้นเปลืองทรัพยากรในการรักษาพยาบาล และประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับโรงพยาบาล
- 4) เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติเกิดความพึงพอใจ

วิธีการศึกษา

เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม 2551

- วิเคราะห์สภาพปัญหาที่พบจากการใช้เครื่องควบคุมการให้ยากลุ่มเสี่ยงสูงทางเส้นเลือด (Infusion pump) ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ประชุมเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเสนอแนวคิด ออกแบบสื่อ ที่ใส่ง่าย-ถอดง่าย ไม่ต้องปิดเครื่อง Infusion pump และดำเนินการจัดทำสื่อ

ระยะที่ 2 ระยะดำเนินการ นำนวัตกรรม สื่อ ที่ประดิษฐ์ขึ้น ไปใช้ในกลุ่มผู้ป่วยที่ให้ยากลุ่มเสี่ยงสูง คือ ยาโดปามีน (Dopamine) และยาโปตัสเซียมคลอไรด์ (KCl) **จึงเรียกนวัตกรรมสื่อนี้ว่า “สื่อ DO-K”**

วิธีการศึกษา

ระยะที่ 3 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในช่วงเดือน

พฤศจิกายน 2551- มกราคม 52 เปรียบเทียบก่อนและ

หลังดำเนินการ โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วยที่ใช้

นวัตกรรม “เสื้อ DO-K” ,แบบสอบถามความพึงพอใจและ แบบบันทึกแนวทางติดตาม
การบริหารยากลุ่มเสี่ยง

ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบก่อน และ หลังดำเนินการ โดยประเมินจาก

- ขั้นตอนและระยะเวลาใช้ในการเปลี่ยนเสื้อ
- การเกิดภาวะแทรกซ้อนจากความคลาดเคลื่อนทางยาในขณะเปลี่ยนเสื้อ
- จำนวนของ IV set ที่ต้องเปลี่ยนใหม่
- ความพึงพอใจของผู้ป่วยญาติและเจ้าหน้าที่

**ตาราง แสดงข้อมูลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องควบคุมการให้ยากลุ่มเสี่ยงสูงทางเส้นเลือด
เปรียบเทียบ ก่อน - หลังการใช้ นวัตกรรม “เสื้อ DO-K**

ข้อมูลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องควบคุมการให้ยา กลุ่มเสี่ยงสูงทางเส้นเลือด	ก่อน ดำเนินการ	ระยะดำเนินการ			
	ก.ค.-ต.ค.51	พ.ย.51	ธ.ค.51	ม.ค.52	รวม
จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด (ราย)	42	7	2	2	11
มีภาวะแทรกซ้อนขณะเปลี่ยนเสื้อ (ราย)	1	0	0	0	0
ระยะเวลาที่ใช้เปลี่ยนเสื้อ/ครั้ง (ขึ้นอยู่กับสภาพผู้ป่วย)	15-30 นาที	3-5 นาที	3-5 นาที	3-5 นาที	3-5 นาที
จำนวน IV set ที่ใช้เปลี่ยนใหม่	45	0	0	0	0
ความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติ > 80 %	ไม่ได้ ประเมิน	7/7 (100%)	2/2 (100%)	2/2 (100%)	11/11 (100%)
ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ >80 %	0	7/7 (100%)	2/2 (100%)	2/2 (100%)	11/11 (100%)

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยที่ใช้นวัตกรรมเสื้อสำหรับผู้ป่วยที่ใช้เครื่องควบคุมการให้ยา
กลุ่มเสี่ยงสูงทางเส้นเลือด จำนวนทั้งหมด 11 ราย ผลเป็นดังนี้

- 1) ลดขั้นตอนการเปลี่ยนเสื้อโดยไม่ต้องปิดเครื่อง Infusion pump และลด
ระยะเวลาในการเปลี่ยนเสื้อ จากเดิมใช้เวลา 15 - 30 นาที/ครั้ง ลดลง
เหลือ 3-5 นาที ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพของผู้ป่วย
- 2) ไม่พบอาการผิดปกติ ที่เกิดจากการได้รับยาไม่ตรงตามขนาด ในขณะที่
เปลี่ยนเสื้อผู้ป่วย
- 3) ไม่พบการเปลี่ยน IV set ใหม่ ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลได้
15 บาท / ครั้ง
- 4) ผู้ป่วย ,ญาติ และเจ้าหน้าที่พึงพอใจ ในการใช้เสื้อ DO-K ในด้าน
 - ความสะดวก และความรวดเร็วในการเปลี่ยนเสื้อ
 - ผู้ช่วยเหลือคนไข้ และ ญาติผู้ป่วย สามารถช่วยเปลี่ยนได้โดยไม่ต้องรอ
พยาบาล

ผลจากการนำผลงาน

ไปใช้ประโยชน์ในงานประจำ

- นวัตกรรม “**เสื้อ DO-K**” เป็นสิ่งประดิษฐ์ ที่ช่วยให้การเปลี่ยนเสื้อผู้ป่วยที่ใช้เครื่องควบคุมการให้ยากลุ่มเสี่ยงสูงทางเส้นเลือด ทำได้ง่ายและสะดวก รวดเร็วขึ้น โดยไม่ต้องปิดเครื่อง Infusion pump ป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยได้รับยา ไม่ตรงตามขนาด
- ลดภาระงานของพยาบาล ,ลดข้อจำกัดผู้ช่วยเหลือคนไข้และญาติช่วยเปลี่ยนเสื้อผู้ป่วยได้ , ผู้ป่วยและญาติเกิดความพึงพอใจ
- ลดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล
- สามารถขยายผล นำนวัตกรรม “**เสื้อ DO-K**” ไปใช้ประโยชน์ในผู้ป่วยที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว , ผู้ป่วยที่ใส่เฟือกแขน , ผู้ป่วยที่มีแผลบริเวณต้นแขนหรือไหล่ และผู้ป่วยที่ให้สารน้ำทางเส้นเลือด

บทเรียนที่ได้รับ

- 1) การตระหนักรู้และใส่ใจในปัญหา ที่พบขณะดูแลผู้ป่วย และคิดหาแนวทางแก้ไข ทำให้แก้ปัญหาได้ตรงจุด
- 2) ความสามัคคีและการมีส่วนร่วม ของทีมงานในการดำเนินการแก้ไขปัญหาของผู้ป่วย ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ
- 3) การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และประดิษฐ์นวัตกรรมใหม่ โดยประยุกต์อุปกรณ์วัสดุที่มีอยู่เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ป่วย,เจ้าหน้าที่และโรงพยาบาล ทำให้ทีมงานมีความภาคภูมิใจ

จบการนำเสนอ

